

Po pošti prejemati:

celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „ — „
mesec 3 „ 20 „ — „

V upravnštvu prejemati:

celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec 1 „ 70 „ — „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izveniš-
ne delje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 298.

V Ljubljani, v soboto 28. decembra 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. januarjem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnštvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnštvu „Slovenca“.

Pred deželnim zborom.

Zadnja dneva tega leta se snidejo novo-voljeni poslanci h kratkemu zasedanju, da rešijo po dnevnem redu začasni proračun in volijo deželni odbor.

Ko stopajo naši poslanci v deželno zbornico, ne moremo zamolčati grenkih in trpkih čutil, ki se nam vsiljujejo, kadarkoli se ozremo na to po krivičnem volilnem redu izvoljeno zbornico, v kateri imajo po znani slovensko-nemški zvezi vodilno besedo ljudje, ki ne čutijo z ljudstvom, ampak delajo naravnost zoper njegove interese. Trpko čuvstvo nas navdaja, ko vidimo, da se ta krivični zistem umetno vzdržuje in fruktificira od strani deželne vlade.

Naši nasprotniki si dovoljujejo upravnečevne stvari. Spominjamo le na gorostasno trditev dr. Tavčarjevo, da bo slovensko-nemška zveza skrbela za to, da »noben klerikalec nič ne dobi«. Dr. Tavčar je deželni odbornik, je za to plačan, da pravično izvršuje tiste posle, ki jih nalaga deželno odborništvo. Vprašujemo, ali je tak človek,

ki že naprej proglasi načelo krivice, sposoben za tako mesto, kakor je odborniško? Vprašamo: Ali zasluži od naše strani stranka teh načel kaj spoštovanja in obzira? Vprašujemo: Kako stališče naj imajo naši poslanci proti vladi, katera se ravno s tem vzdržuje, da od zadej podpira ta »liberalni« zistem?

Mislimo, da je odgovor na to vsakemu jasen. Ljudstvo je pokazalo s heroizmom, da ogromna večina našega prebivalstva s studom obsoja ta zistem. Vse uradništvo se je postavilo na stran dr. Tavčarjevo. Ljudstvo je to videlo, a ravno to ga je napolnilo z gnevom in odločnostjo.

Poslanci imajo v zbornici izražati ljudsko mnenje. Oni morajo braniti one, katere zastopajo, proti krivicam. Oni morajo povedati neustrašeno nasprotnikom in vladi, kaj o njih sodi ljudstvo.

Eden glas gre po vsej deželi: Naj strožji odpor proti dosedanjemu zistemu! Vsak korak, ki ga storé poslanci v tem oziru, bo ljudstvo z veseljem pozdravilo, a vsako bojazljivost, vsako nedostojno paktiranje s krivičnim nasprotnikom, vsako odjenljivost, vsako omahljivost v načelnih vprašanjih bo obsojalo najostreje.

Ker slučajno manjka še nekaj do absolutne večine naši stranki, bodo izkušali nasprotniki svojo slučajno numerično večino izrabljati, kakor so jo doslej. Naši poslanci imajo dvojno prednost: Prvič je sedaj naše zastopstvo po inteligenci daleč naprej liberalnemu, drugič pa imajo naši poslanci zavest, da stoji za njimi masa slovenskega naroda.

In ta zavest jim mora dajati pogum, da se neustrašeno bore za svoje in svojega naroda pravice.

Katoliško vseučilišče v Solnogradu.

Liberalci imajo zopet predmet, čez katerega morejo zabavljati. Sicer jih katoliško vseučilišče v Solnogradu pravzaprav ne bi smelo nič brigati. Društvo, ki ga hoče usta-

noviti, nabira prispevke pri katoličanih in pušča liberalce principiarno pri miru. Tudi ne bo nihče silil liberalcev, naj gredo študirat v Solnograd. Vsak bo šel lahko tudi nadalje na druga vseučilišča poslušat jude in judom podobne učenjake.

A to, da so zlasti v vseučiliških krogih — in sicer najbolj v judovsko-liberalnih krogih — tako razburjeni, to nam kaže, da so avstrijski škofje s svojim pastirskim listom glede katoliškega vseučilišča zadeli pravo in se dotaknili točke, ki je za celo Avstrijo največje važnosti.

»Neue Freie Presse«, ta judovski organ, ki si prisvaja pravico kritizirati vse, kar je katoliško, se je obrnila do raznih liberalnih vseučiliških profesorjev, naj izreko svoje mnenje o katoliškem vseučilišču. Res so odgovorili razni liberalni profesorji dunajskega vseučilišča. Judovski dnevnik je prinesel seveda samo izjave proti katoliškemu vseučilišču. Kar so izjavili zastopniki liberalne znanosti, je pa tako plitvo in nelogično, da ravno po svoji neznanstvenosti dokazuje potrebo vseučilišča, na katerem bi poučevali bolj logično misleči ljudje, kakor so citirani profesorji.

Iz raznih izjav priobčujemo tu le značilnejše.

Prof. A. pl. Frisch pravi, da »pravoverje samo moti in ovira v zdravniškem poklicu, kateri more samo v najbolj humanitarnem pojmovanju izpolnjevati svojo visoko nalogo.« Ta profesor menda ne ve, da ravno katoliška vera uči najplemenitejše človekoljubje. Kako bi moglo pravoverje ovirati koga v zdravniškem poklicu, nam tudi ni prav jasno.

Znani prof. Fr. Jodl pravi, da ne sme cerkev nadzirati znanstvenega pouka, ampak samo velika »učenjaška republika«. Kdor ima le količkaj pregleda čez sodobno modroslovno slovstvo, pač ve, da je ta beseda o »učenjaški republiki« prazna fraza. Ta profesor pravi, da »morajo biti mogoče v državi druga poleg druge ne le razne oblike verstev, ampak tudi vera in nevera, religija in svobodomiselstvo.« Lep filozof to, ki pri-

znava nasprotujočim si trditvam isto upravičenost! Tu se neha vsaka logika.

Dr. Ernst Mach pa se boji celo za obstoj avstrijske države, če bi se ustanovilo katoliško vseučilišče!

Prof. Myrbach v Inomostu pa računa, koliko poslušavcev bi izgubili liberalni inomostski profesorji.

Prof. Ant. Menger pravi, da je krščanstvo nastalo deloma iz judovskega ljudskega verstva, deloma iz grškega modroslovja, in da je zato mnogokrat z znanostjo v nerešljivem nasprotstvu. Ta mož očitvidno ne ve, kaj je krščanstvo. On se sklicuje na Schopenhauerja in — Nietzscheja, češ ta dva sta v nasprotstvu s krščanstvom, torej krščanstvo ni znanstveno! Le pomilovanje nam zbuja ta učenjak, če na podlagi tako konfuznih pojmov trdi, da so konfesionalna vseučilišča »v svojem jedru gnila.«

Prof. dr. Karol Menger trdi, da ne sme nihče drugi imeti nadoblasti nad vseučilišči, kakor le država. Tako? Prej citirani Jodl je pa rekel, da sme nadzirati znanost samo »svobodna učenjaška republika.« Dokler se ta dva kolega med seboj ne pobotata, kdo ima prav, nam bodi dovoljeno, da smatramo trditve obeh kot neosnovane.

Jud dr. Nothnagel pravi, da je katoliško vseučilišče zato škodljivo, ker so liberalna vseučilišča »z bronastim glasom oznanjevala kategorični imperativ dolžnosti.« To je razlog! Učeni jud naj vendar enkrat primerja prazni Kantov kategorični imperativ, ki ni nič drugega, kakor prazna modroslovna fraza, z moralnimi zapovedmi krščanstva, pa bo videl, kako neumnost je povedel!

Dunajski prorektor dr. pl. Schrutka pa išče v državnih paragrafih sredstev, s katerimi bi se dala preprečiti ustanovitev katoliškega vseučilišča.

Prazni in plitvi so ti izgovori in dokazujejo, da je res treba vseučilišča, na katerem bi se vsaj večne resnice zdrave logike poučevale malo bolje, kakor jih poj-

LISTEK.

Nove klerikalne hudobije.

Dejstvo je, katero se žalibog utajiti ne da, da je sedaj vreme prav popolnoma za nič. Nekaj tednov neprestanega deževja! Pogosto beremo v časnikih o ljudeh, kateri so postali radi dolgotrajnega deževnega vremena melanholični ter so si v tako žalostnem dušnem stanju končali življenje.

Oglasiti se utegne tu kedo, ter nam zabrusiti v obraz znano Prešernovo trditev, da »kdor govori kaj ne ve, on vreme hvali ali toži«. Toda takemu hočemo takoj razodeti, zakaj smo baš tako začeli, kakor smo. Nasprotniki smo namreč, to se razume, samomora. Kedar nas torej napade slaba volja, ne udamo se ji, marveč jo skušamo pregnati. To pot segli smo po zadnjem »Rodoljubu«. Ne morda radi tega, kakor bi kedo utegnil misliti, ker ta list bravce z različnimi konfuznimi članki »mori«. Saj smo že povedali, da smo principijelni nasprotniki samomora. Da bi z Valjhumom iskali »lice njega, ki kriv moritve je velike«, to se nam zdi popolnoma odveč, ker se nam prijazno, pa tudi samozavestno smehlja nasproti iz vsake vrstice »morečih« člankov.

Toda slabo voljo hočemo pregnati in zato prebiramo včasih »Rodoljubove« članke.

Ravno zadnji njegov uvodnik je izvrsten preganjavec slabe volje. Pričeli smo ga brati od zadej. To priznamo odkrito. Morda nas bo kedo karal, češ, da smo podobni tistim radovednim ženskam, katere iz knjižnic izposojene romane začenjajo čitati pri koncu, da vidijo, »ali sta se vzela«. Takim klevetnikom moramo odgovoriti z vso odločnostjo, da se motijo. Velikokrat smo namreč že pričeli čitati »Rodoljubove« članke od spredaj, a glave nismo našli. Poskusimo nasprotno, morda jo dobimo. Zato torej smo začeli od zadej. In zares, koj prva beseda od zadej je »glave«. Morda jo bomo le našli, člankovo glavo.

Prečitajmo torej v to svrho ves zadnji stavek: »Vrzite no vaše debele klobuke na tla, da pride kaj svežega zraka na vaše glave.« No, ta je pa huda! List je torej sam prepričan, da treba njegovim bravcem malo svežega zraka na glavo. »Spoznavaj samega sebe«, ta rek so imeli zelo v čisljeh že stari Grki, ljudstvo, katero je bilo, kakor vsakemu srednješolcu znano, polno modrosti. Tako globoko spoznanje samega sebe le priporoča članek in zato si ga oglejmo.

Začenja s hvalo oreha. »Oreh daje senco in žlahten, drag sad za potvice.« Kako pri-

jetno nam veje nasproti iz tega stavka duh tiste poezije, ki se razširja po šolskih in domačih nalogah tretješolca. »Mladost, po tvoji temni zarji srce bridko zdihuje,« in zavidamo gospode profesorje, ki imajo pri popravljanju srednješolskih nalog tolikokrat priliko, buditi take sladke spomine. Nam časnikarjem nudi se taka prilika redko, tem bolj se je torej veselimo. »Oreh daje senco in žlahten, drag sad za potvice.«

To je poezija, koj za tem pride na vrsto bolj praktična stvar. »Nekaj hrastovja je še ostalo pri nas. Zaradi listja in lesa za korita se je varovalo.« Toda sedaj je vsega konec, orih in hrast padata pod sekiro. »Kakor norec prodaja naš kmet ta les.« In kedo je to zakrivil? Prijatelj! Ali se nisi ozrl po zgodovini preteklega časa? Ali nisi ob roki naših časnikov prepotoval Italije in Španije? Kako moreš vprašati, kdo je to zakrivil? Klerikalci, predragi prijatelj, klerikalci! Le beri »Rodoljuba«. Torej orih in hrast podrla so klerikalci.

Ali »Rodoljubov« člankar dolži jih še drugih hudobij. Veleposestva se prodajajo. O, klerikalci! Kupi jih kedo drug, ne kmet. O, klerikalci! Ta jih potem razkosa! O, klerikalci! Sedaj še le kupujejo kmetje in mož dela dobiček. O, klerikalci! Vse to tarnanje končava člankar s pozivom: »Slovenski

kmet, dokler si še tako neumen, ostani ob volitvah doma!«

Reči moramo, da ta poziv ni tako smešen, kakor trdijo nekateri, marveč zelo koristen. Dokaz: »Rodoljub« dela v korist liberalne stranke. Ako bi kmetje ostali ob volitvi doma, potem bi liberalci v kmečkih občinah zmagali. Torej je »Rodoljubov« poziv liberalni stranki v korist.

Samo, če se bodo kmetje po njem ravnali? Morda jim počasi odpre oči razkrivanje takih »klerikalnih hudobij«, kakoršne razkriva zadnji »Rodoljub«.

Parlamentarec — Martin!

Majhna iskrica vname včasih hud ogenj, se pravi v pregovoru. V Ljubljani pa je zadnje dni nek parlamentarec z znanim »nedolžnim« feljtonom, — kjer je s pomočjo svojega prisiljenega in »neprisiljenega« humorja napadel in raztelesil nekega Martina vrha, — vzbudil toliko hrupa, da stoji še danes vsa »literarna« (?) Ljubljana pod utisom tega epičnega »bisera«. Martin sam se pa pod in nad tem udarcem ni mogel potolažiti, ranjen na svoji lovski časti, šel je in si najel znanega zagovornika v lovskih stvareh, ki naj bi nazaj zamahnil, in tako je priromal na svet že drug feljtonček, med

mujejo liberalni, v glavnih resnicah needini in razcepljeni profesorji.

Iz zakona se pač ne bo dal izviti razlog, s katerim bi se dala preprečiti ustanovitev kat. vseučilišča, kajti člen 17. drž. tem. zakona z dne 21. dec. 1867 priznava pravico do ustanovitve šol vsakemu državljanu, ki se je zato usposobil. Katoliška cerkev pa, ki je ustanovila že toliko vseučilišč, bo pač sposobna po svojih škofih ustanoviti tako šolo tudi v Avstriji. Zakon z dne 25. maja 1868 priznava to pravico še posebej vsem verskim družbam in cerkvam. Tudi se je zakon v istem smislu že tolmačil proti protestantom.

Zato bo pač najbrže vse liberalno prizadevanje zastoj. Napadi na kat. vseučilišče ne izvirajo v resnici iz skrbi za »svobodo vede«, ampak ker čutijo zastopniki liberalne znanosti, posebno profesorji zmedenih modroslovnih zistemov, da bo katoliško vseučilišče uspevalo v vsakem oziru. Tudi dijaki bodo sposobnejši za razne službe, ker se bodo več učili in ker bodo bolje vzgojeni, kakor učenci raznih že skoro požidovljenih taktet na državnih vseučiliščih.

Kmetijske zadrug.

I.

(Govor poslanca Žitnika v državnem zboru.)

Dne 16. decembra je v razpravi o zakonu glede stanovskih kmetijskih zadrug poslanec Žitnik pri § 13. predlagal, naj država dovoli podporo za ustanovitev zadrug. Ta predlog je utemeljeval s sledečimi besedami:

Visoka zbornica! Nosil bi, kakor pravimo, sove v Atene ali drevesa v gozd, ko bi sedaj še obširneje govoril o žalostnih in obupnih razmerah poljedelstva. Z leve in desne strani so izvrštni govorniki to že storili, zato hočem ob kratkem utemeljiti svoj nasvet, da se § 13. predrugači.

Kaj hočemo in kaj nameravamo s tem zakonom? Mi hočemo v prvi vrsti močno in splošno organizacijo vsega poljedelskega stanu, da more skupno braniti svoje koristi, svoj obstanek. Dalje hočemo združenemu poljedelskemu prebivalstvu dati v roke sredstvo, s katerim more reševati svoje skupne naloge, posebno da se v bran postavi konkurenčnemu boju v velikem svetovnem gospodarstvu, čemur posameznik ni kos.

Mi hočemo, kakor izraža § 2., pospeševati pravne in gnotne koristi poljedelstva. V ta namen daje zakon zadrugam pravico, da smejo izvrševati celo vrsto važnih nalog.

Povsod so že kmetijske družbe in društva, ki svojim članom preskrbujejo razne kmetijske potrebščine, toda pomanjkuje še jako zadrug, ki bi posredovale pri prodaji kmetijskih pridelkov. In to je splošna želja prebivalstva. Ravno stanovske kmetijske zadrug pa imajo namen, da se poslužujejo v ta namen že obstoječih in novih pridobitnih

in gospodarskih zadrug, kjer je to potrebno in umestno. Stanovske zadrug bodo mogle pospeševati pridobitne in gospodarske zadrug po razmerah in potrebah. V smislu § 11. bodo imele tudi nadzorstvo, da se morebitne napake tu in tam odpravijo. To so, v kratkih besedah, naloge stanovskih kmetijskih zadrug.

Kako pa naj stanovske zadrug izvršujejo te naloge in posle? Paragraf 13. pravi, da bodo stanovske zadrug smeje v ta namen pobirati naklade na direktni davek. Po moji sodbi je ravno ta določba najslabša v celem zakonu. (Tako je!)

Gospoda moja! V zakonu smo že do ločili načelo prisilnosti. To je povsem opravičeno iz vzrokov, ki so jih že razni govorniki navajali in jih ne posavljam. Naš kmet ni nasprotnik zdravega in pravega napredka. Toda saj vsi dobro poznamo malega kmeta. Ta ima neko nezaupanje do vsake nove naprave. Ogleda si jo od vseh strani, poznati hoče vse njene prednosti in slabosti. Ko pa je spoznal, da je nova naprava koristna in potrebna, potem se je oklene z vsem navdušenjem.

Toda kaj pomaga lepa in dobra naprava, ako pa kmet nima denarja, da bi si jo kupil in omislil! Naš kmet bi si želel napredka, a nima denarnih sredstev, da bi si omislil potrebne nove poljedelske iznajdbe in naprave. In zato se bojim, da bode tudi ta novi, potrebni in času primerni zakon marsikje ostal le na papirju.

Ze tekom razprave je zbornica zakon precej predrugačila, vode je prilila vinu. Z neke strani se je celo skušalo, da bi vsa stvar pala pod klop. Ves zakon ima sedaj le idealne namene, ki pa ne dobe tako hitro očitidnih oblik.

Postavimo se na stališče malega, ubožnega kmeta! Kaj ta poreče, ko sliši o novem zakonu? On poreče: Dobro, stvar je lepa! Nato pa takoj vpraša: Ker pa že moram biti član zadrug, hočem tudi vedeti, kaj dobim od zadrug in kaj moram plačati?

Gospoda, vsak začetek je težak, osobito za ljudi, ki nimajo denarja. Oprostite, ako rečem: Ta zakon je gotov in lep podroben načrt za velikansko palačo. To palačo pa naj zgradi človek brez denarnih sredstev! (Pritrjevanje.)

Seveda čitamo v prvem odstavku § 13., da bodo zadrug smeje pobirati naklade. Toda, ali niso že neznosna bremena, ki jih mora nesiti kmečki stan? Povsod čujemo pritožbe o velikih davkih in raznih prikladah. Lahko in hitro se sklenejo nove priklade, ali vprašanje je, kje naj kmet dobi dohodke. (Pritrjevanje.)

Visoka vlada pravi: Ljubi moj kmet. Glej, ti si sedaj moreš kruh peči. Toda vlada mu ne da ne moke ne soli, tudi peči mu ne

zgradi. Le vode more dobiti, pa še to mora marsikje drago plačati. (Tako je!)

Le oglejmo si žalostne finance v posameznih deželah. Saj najbogatejše dežele, kakor je Češka, ne morejo z rednimi dohodki pokrivati svojih rastočih stroškov.

Pa ne glede na to vprašam: Ali bodo hoteli posamezni dež. zbori, tudi, ko bi mogli, prispevati k stroškom stanovskih zadrug? Saj vsi dobro vemo, da dež. zbori skoraj že povsod vsako strogo gospodarsko vprašanje presoajo in rešujejo s političnega stališča. Kruh pa, ki ga mora človek jesti v zavesti, da mu ga nasprotnik očita, je grenak in neslasten.

Dalje vprašam: Ali bodo dež. zbori — izvzemši tri — z ozirom na narodne stranke hoteli nepristransko in nesebično ozirati se na narodne manjšine v dotičnih deželah? Vsakdo naj si sam odgovori na ta vprašanja. Želim, da bi bila moja bojazen neopravičena. Toda v denarnih stvareh poneha vsako prijateljstvo, in zato se bojim, da mi sklenemo zakon, ki ne bo imel onih vspehov, ki jih vsi želimo in pričakujemo.

Kaj sledi iz tega? Da bi morala država z denarjem podpirati zadrug. Ako je vladi na tem, da zakon o zadrugah ne ostane mrtev, morala bi vsaj v začetku dovoliti primerno podporo. Samopomoč! To je vedni odgovor na naše pritožbe. Samopomoč seveda je tudi nujno potrebna. Pomagaj si sam, in Bog ti pomore, pravi pregovor. Pa vrzite v vodo človeka, ki ne zna plavati. Ta se ne bo rešil, ako ga drugi le pomiljujejo in od daleč gledajo, pa mu ne pomole kola, da bi zlezel na suho. To velja posebno za našega kmeta, ki je že čez glavo v dolgeh.

Gospod poročevalec (Povše) je že začetkom razprave naglašal, da tega velikanškega soc. dela ne izvršimo brez denarja. Obrnil se je s prošnjo na gospoda finančnega ministra, naj bi tudi za kmete dal na razpolago nekaj milijonov. No, gospodje, saj vemo, da je prevzvišeni gospod finančni minister kot človek jako prijazen in ljubeznjiv, kot minister pa na taka vprašanja maje z glavo in se izgovarja s primanjkljajem v drž. proračunu.

Bodi dovolj! S temi kratkimi besedami sem hotel utemeljiti svoj predlog, ki meri na to, da naj država sama pokrije prve stroške za ustanovitev zadrug, nadaljne upravne stroške zadrug pa naj zadrug same pokrivajo s prikladami in pa s podporami od države in dežele. Zato najprvo predlagam, da naj se prvi odstavek § 13. glasi: »V pokritje stroškov za ustanovitev zadrug naj država dovoli 4 mil. kron«.

Vse nadaljne stroške naj bi plačevale zadrug, v kolikor bi ne zadoščale državne in deželne podpore.

Jako bi obžaloval, ko bi ta predlog ne obveljal. Če pa se to vendar le zgodi, po-

tem ne imenujem gotove svote, ampak samo nasvetujem: »Vse stroške za ustanovitev zadrug prevzame država«.

Gospodje, prosim Vas, glasujte za ta predlog. Ako ta predlog obvelja, potem dobe poljedelci in posamezni dež. zbori pogum, da se z vso resnostjo loté velikega dela v blagor kmetu, pa tudi v blagor države. (Živahna pohvala.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Napredek dunajskega mesta.

V sinočnji seji dunajskega občinskega sveta je s 116 proti 11 glasovom obveljal predlog župana dr. Luegerja, naj se v svrhu prevzetja obstoječe mestne železnice v občinsko upravo ter za zgradbo drugega vodovoda najame 285 milijonov K posojila. S tem je zagotovljen dunajskemu mestu nov vir dohodkov, katere je dosedaj spravljala v svoj žep židovska podjetniška družba, in se bo investirani kapital bogato obrestoval, ker se železniško omrežje raztegne po celim dunajskem mestu. Liberalcem seveda ta napredni korak kršč. socialcev nikakor ni po godu in kričé v svojih umazanih glasilih o nečutenem atentatu na žepe davkoplačevalcev. Toda tudi ti židovski kričačibodo morali pred zavednim ljudstvom obmolkniti, ko se pokaže, da bodo nova podjetja ravno tako če ne polje uspevala, kakor plinarna in druga podjetja, ki so jih kršč. soc. sprejeli v mestno režijo.

Nova vsenemška zveza v državnem zboru.

Na program Schönerer-Wolfovega vsenemštva izvoljeni poslanci tvorijo v državnem zboru, kakor znano, vsenemško zvezo, iz katere so pa sedaj »izstopili« K. H. Wolf in par njegovih oboževalcev, ki so bili nevarni Schönererju. Sedaj se poroča, da se v slučaju Wolfove izvolitve ti izbačnjeni člani maščujejo nad Schönererjem s tem, da ustanove novo deželnozborsko zvezo, ki bi seveda ne gojila najboljših razmer napram Schönererjevim tovarišem.

Kriza v Bolgariji

je postala z zadnjim sklepom sobranja še bolj akutna, kakor je bila poprej. Prvotna ministerska kriza je bila odstranjena samo pod tem pogojem, ker je Karavelov dobil zagotovilo, da so zastopniki pariške banke voljni še nadalje se pogajati glede najetja posojila in torej od te strani ni bilo pričakovati nobenih nadaljnjih zaprek, in ker je vlada pričakovala, da tudi sobranje odobri vladin načrt. Prva vladna nada se je uresničila, ne tako pa druga, kajti sobranje se je z 79 proti 76 glasovom izjavilo proti najetju posojila. S tem je prišla vlada z dežja pod kap. Ofic. poročilo pravi, da je zasedanje sobranja sicer odgodeno, kabinet pa ni postal ostavke. Toda tudi to se mora zgoditi

tem ko tretji menda že roma, ker pravijo, da še ne bode konca.

Kakor rečeno, je tedaj ta poljansko-tolminski dvoboj dandanes glavno poglavje v ljubljanskem »trič-traču«. Jaz sam sem se moral o tem natanko prepričati in sicer na sveti dan, ko sem preganjal svoj dolgi, dolgi čas. Da bode pa širša javnost izvedela, kako da so se vsled tega ljubljanski jeziki vznemirili ravno v mirnem božičnem času, sem se odločil, povedati vam vso zgodovino tega lovskega spora.

Na sveti dan mi je bilo tedaj, kakor rečeno, brezmejno dolgčas. In dež je šel tudi tako žalostno, da ni bilo moč iti na lov; zato pa sem si skušal na ta način pomagati, da sem šel popoldan iz ene gostilne v drugo, iz gostilne v kavarno itd., ter si hotel na ta način s spremembo krajšati dolgost svetega dneva. Pa hudo sem jo naletel to pot. Čujte in strmite! Po vseh krajih, kjer sem hodil in kjer sem bil, poslušati sem moral v enomer, kako so ljudje kritikovali oba dva gori omenjena feljtona, kako so ugibali, zakaj da sta se visokoleteči parlamentarec in ponižni Martin spopadla.

Prav zanimivo pa je bilo poslušati različna mnenja in križajoče so sodbe; kajti po sebi umevno je, da so nekaterniki vlekli s parlamentarcem, rekoč, da je ubogi Martin gotovo za vedno odložil svojo pušo, — tako

hudo ga je izdelal njegov kritik, — in da se bodo radi tega na Golovcu sedaj prav gotovo zaredili in zaplodili divji petelini, katere je do letos Martin, ta brezobzirni lovec, če tudi samo motil v spomladanski ljubezni. Drugi so se zopet postavili na stran Martina vrha, in odobraval na vse mogoče načine njegov sklep, da se je oglašil v krepko samoobrambo.

V neki kavarni na pr. naletel sem na nekega postarnega gospoda, rodbinskega očeta, ki je na sveti dan pripeljal seboj vso svojo mnogoglavo rodbinico in ki je s povzdignjenim glasom počasi prebral svojim rodbinskim članom in članicam Martinov odgovor v »sveti številki« Slov. Naroda. Z velikim veseljem sem se oziral po teh silovito paznih obrazih in le čudno se mi je zdelo, da se ves čas med branjem tega duhovitega zagovora nihče — n i t i n a s m e h n i l ni. Tako je vplival tolminski humor!

Iz kavarne sem se napotil dalje in prišel ravno skozi karibdične ulice, kjer je v Ljubljani največ »kuštarjev«. Odkrito Vam povem, da sem jo mislil mahiniti k »Rožici«. Pa jedva sem se približal temu glavnemu pivskemu studencu, že sem začul v sobi glasno govorjenje, ki se je čulo ven na ulico, in v tistem hipcu povzel iz govora, da se tudi tukaj suče in vrti beseda o Martinu in njegovem napadalcu. Ker sem pa jaz že ves poln teh pogovorov, sklenil sem hipoma, da

se umaknem temu dnevnemu pogovoru in si poiščem kotichek miru in dobrega vinca. Zato sem jo urnih krač usekal k »zlati kapljici« pod »v. Florijanom«.

Pa glej! Ko odprem vrata in vstopim v ta tempeljček vinskih skrivnostij, vidim, kako sta si Francka in »ta lep dohtar« ležala — v laseh radi Martina, ki ga menda včasih tudi rad malo poruka in pocuka pri »zlati kapljici«. Zato se je pa Francka zanj zavzela in z energičnim glasom napravila konec debati, rekoč: »Dobar, dobar sa nazaj povedal, naš g. Martin«. Vesel, da sem rešen vsega nadaljnega prepira, pokličem hitro en liter na mizo, kar se zopet vrata odpro in notri vstopi nihče drug nego grof Luna. In z njim se je začela historija o Martinu od konca. No pa grof Luna nam je povedal marsikaj novega. Dejal je, da je Martin vrh takoj v nedeljo, potem ko ga je v sobotnem »Narodu« napadel in potegnil krvoločni parlamentarec, aranziral v »Rovtarski kavarni« koncert »Meščanske godbe« v ta namen, da se je zbranemu občinstvu, ki ga je v feljtonu videlo vsega raztrganega in naslikanega, kakor pravega berača, pokazal v sijajnem svojem lovskem ornatu. Imel je pa res dve srajci, eno lepo kamizolo in visoko nad kolena potegnene lovske »Wadenmacherje«. Stopal je v svoji sloki in podolgasto-suhi postavi od mize do mize in tako dokazoval ob zvokih meščanskih

akordov svetu, da si je parlamentarni njegov neprijatelj dovolil zopet eno neparlamentarno intrigo.

Pa še nekaj nam je razodel grof Luna. Pravil je, da že ve, iz kakih vzrokov izvira napad na Martin vrha. Neka tvrdka si je namreč nabavila mnogo lovskega suknja in za to blago naprosila parlamentarca, naj napiše o njem en feljton, ki bode služil za božično reklamo. Parlamentarec, ki živi sedaj na počitnicah, se je temu pozivu seveda »ženijalno« odzval in pri tem — kakor ima on sploh to navado — prav po nepotrebnem obregnul ob Martin vrha. Vkljub temu pa je tvrdka ta biser-feljton razširila v posebnem ponatisu med slovenskim ljudstvom, s čimur je cir vse zadovoljen tudi ženijalni parlamentarec.

Pa še to nam je povedal grof Luna, da se je Martinu, ki je bil prve čase po udarcu ves zbezan, na sveti večer jeza uže nekoliko spreletela in usedla. Nasprotno pa se je lovorov in nekaljene sreče vajeni parlamentarec našel v Martinovem odgovoru in zagovoru tako zdelanega, — tako vsaj pravijo, — da je pobegnil v poljanske hribe tja v podnožje St. Volbenka, kjer se skriva pred Martinovo jezo in kjer se bodo nabrali zopet »en par pristno-paljanskih«, da udari še enkrat po ubogem Martinu, ki se ni dal pozobati v enem samem feljtonu.

v najkrajšem času, ker vladi primanjkuje denarja in državni bankrot je po znani izjavi finančnega ministra neizogiben. To se tudi zgodi, če Bolgarija kmalu ne dobi vlade, kateri bi sobranje zaupalo. Uradno se sedaj poroča iz Zofije, da sedanji kabinet ostane na svojem mestu in da le nekaj portfeljev poverijo Stambulovcem. Mej temi bo brezdvomno tudi portfelj finančnega ministra. Sobranje, kateremu neki že itak poteče poslovna doba, se danes razpusti.

Odkritje Baudinovnega spomenika v Parizu.

Minulo nedeljo so odkrili v Parizu spomenik republikanskemu poslancu in zdravniku Baudinu, ki je dne 3. dec. 1852 padel na barikadah, zadet od krogle Napoleonovih vojakov. Oficialna Francija, kakoršno hočeta imeti sedaj Loubet in Waldeck-Rousseau, je hotela imeti pri tej priliki demonstracijo za republikansko, protikrščansko stvar. Zastopstvo pariškega mesta, ki je prispevalo veliko svoto za ta spomenik in ki ga je moralo sprejeti v last in ohranitev, so hoteli pri tej slavnosti potisniti popolno v stran in predsedniku mestnega sveta pariškega Daussetu niti niso pustili govoriti. No, Dausset jim je prekrizal račun in je vkljub temu govoril. Nahujskani republikanci so sicer nekaj časa tulili, razgrajali in psovali vse, kar je sveto veliki večini pariškega prebivalstva, a ko so videli, da se jim je načrt popolno izjalovil, so konečno utihnili in slavi „zmago“ nad „jezuitstvom“ samo v zasebnih krogih. Loubet je slavil v svojem govoru Baudina »kot žrtev udanosti za republiko, proti kateri je izvršil tako zaničevanja vreden atentat tedanji načelnik izvrševalne oblasti.« Končal je svoj govor z zagotovilom, da se bo razbil vsak poskus cazarizma ob čuječnosti vlade in edinosti republikancev.

Upor v centralni Ameriki.

Proti predsedniku Castro je organiziran resen upor. Predsednikom državi Caraboba izvoljeni general Luciano Mendoza ter bivša vojna ministra Fernandez in Lutowski sta blizu La Victorije organizirala večjo vojno moč. Gibanje podpira tudi general Mattos, ki je v nedeljo došel v Martinique. Za predsednika Castro je to zelo hud udarec. Po železnici je iz Maracaya odposlal nekaj vladnih čet, ki so pa našle razdrto železnico pri Caguanu. Tudi proga nemške železnice je razdrta in torej prevoz vladnih čet nemogoč. Pretrgane so tudi vse telefonske in brzojavne zveze. Iz okolice Valencije dobajajo poročila o novih uporih. Vladni krogi v Caracasu so zbok tega v veliki skrbi, tembolj ker se upor širi po vseh delih države.

Vesti iz Kitajske.

Poročali smo, da so se pričela med ruskim poslanikom Lessarjem in pooblaščenca kitajske vlade pogajanja glede mandžurske pogodbe. Princ Čing in Wang Wen Cao sta napram ruski politiki mnogo neprizanesljivejša, nego je bil Li Hung Cang, in zahtevata spremembe, ki bi znatno spremenile od Li Hung Canga podpisano pogodbo. Odposlanca kitajske vlade zahtevata, da se prej, nego je v pogodbi zaznamovano, odstranijo ruske čete iz Mandžurije, izvemši straže pri železnicah. Število straž se mora posebej določiti. Dalje pooblaščenca protestirata proti točki, ki prepoveduje Kitajski brez privoljenja Rusije pomnožiti svoje čete, zahtevata, da se prej izroči Kitajski nazaj železnici Miučwang in Šan Haik Wan, končno zahtevata zmanjšanje svote za odškodnino in ugovarjata, da bi Rusija imela monopol na koncesije za izrabo podzemeljskih žil. Princ Čing je zopet dobil podkralja Cangčitunga, ki ga poziva ohraniti suvereniteto Kitajske v Mandžuriji. Ruski poslanik je kitajskima pooblaščenca naznanil, naj mu svoje zahteve naznanita pismeno, da jih sporoči v Petrograd. Iz tega nekateri sklepajo, da Rusija hoče svoje zahteve premeniti. — Kitajski cesarski dvor je došel v Čučou. — V Pekinu je bil te dni v poslaniškem oddelku mesta umorjen neki angleški trgovec.

Nov načrt angleškega bojevanja

je uvel lord Kitchener, namreč sistem strelnic, ki je pa namenjen samo defenzivi. Po Kitchenerjevem načrtu se namreč na vseh

količkah važnih točkah južno-atrškega bojišča građe precej utrjene, z nasipi in jarki zavarovane strelnice, v katerih je prostora za kakih 20–30 mož ter dva topova. Take strelnice so dograjene oziroma projektirane na celi progi najdaljše južno-atrške železnice od Kapstadta do Pretorije, oddaljene druga od druge komaj dober km, potem ob južni oranjski meji, kolikor ni zavarovana po gorovju, ob vseh oranjskih in transvalskih železnicah, ob reki Vaal, posebno gosto pa so nasejane okolu Pretorije, Bloemfonteina in Johannesburga. Na ta način so zavarovane angleške posadke v imenovanih treh mestih ter po Kitchenerjevem mnenju vse železnice in promet na njih. Toda že takoj prve dni se je pokazalo, da so Buri kos tudi temu najnovejšemu angleškemu zistemu. Napadajo namreč strelnice s posebno spretnostjo in se po napadu prej odtegnejo, predno more napadena strelnica dobiti potrebno pomoč. Na prostem pa se Buri sedaj temlaže gibljejo.

Božično „darilo“ za Angleže.

Božič navadno vsako leto iznenadi Angleže s kakim posebnim darilom, katerega so pa veseli le — Buri. Okolu Božiča leta 1899 je bil natepen Buller pri Colenso, ob istem času l. 1900 so udrli Buri v kapsko kolonijo, kjer še do danes ni zadušen upor. Dne 29. dec. l. 1900 je polk iz Liverpoola moral kapitulirati pred Buri. Tako je bilo doslej, in prav nič bolje ni letos. Tudi letos se je božični čas kaj neugodno pričel za Angleže. Angleški listi so polni strahu pred — Dewetom. Dewet je svoje delovanje preložil v severnovzhodni del Oranje države, posebno na zahodne obronke zmajevskih gora. Skoro ni dneva, da ne bi Dewet napal posamičnih angleških oddelkov. Dne 18. t. m. je prijel polkovnika Dortnella na Langbergu pri Harrysmithu, dne 21. t. m. Mac Mickinga pri Vredfortu ter ga vrgel nazaj preko železniškega tira in 22. t. m. bil je boj s polkovnikom Damantom, o katerem smo včeraj poročali in o katerem se sedaj poroča, da ga je tudi vodil Dewet. Polkovnik Damant je težko ranjen. O resnični angleški izgubi se je nekoliko namigavalo že v včerajšnjih brzojavnih poročilih, a pričakovati smemo še neugodnejših vesti. Dasi so v teh bojih Buri končno ostavili bojišče, vender so se boji izvršili na znatno škodo Angležev. Tudi v Transvaalu, kjer poveljuje Botha, Buri nikakor ne mirujejo in so v okraju Beginderlyu napadli oddelek angleškega polkovnika Spensa, katerega so popolnoma porazili. Spens sam poroča o jako težkih izgubah. Polkovnika Parksa je napadel burski poveljnik Müller Trichardt. Angleži so imeli po angleških poročilih v tem boju mrtvih 6 častnikov in 7 mož, kar je vsekakor čudno razmerje in kaže, da je pač padlo mnogo več mož. Dalje poročajo Angleži, da je bilo v boju ranjenih 18 angleških vojakov, Buri pa da so imeli 8 mrtvih in 3 ranjence. Mnogo žrtev zahteva zopet med angleškimi vojniki tifus. Zvezna vlada v Avstraliji je sklenila poslati na pomoč Angležem v Južno Afriko 1000 mož. Kajpada tudi s tem ne bo prav nič pomagano angleški stvari v Južni Afriki in četudi londonski vojni urad doda par novih polkov. — Koliko takih Božičev pač hočejo Angleži še doživeti v Južni Afriki? Še hujši poraz pa je povzročil Angležem pogumni Dewet ravno na sv. večer pri Twelffonteinu. Zajel je namreč tabor generala Firmansa, v katerem so bile štiri stotnije Yeomanry-polka z dvema topovima. Buri so popolno porazili ves angleški oddelek, niti en mož jim ni ušel. To poročilo je napravilo v Londonu uničevalen vtis. — V prihodnjih dneh odpošlje Kitchener iz Južne Afrike 20 navadnih in trdnjavijskih baterij, ker so mu v sedanji vojski bolj v nadlego nego v korist. — V Krügersdorp su Angleži te dni ustrelili burskega vodjo Schalkwycka, ki je baje ustrelil ranjenega Angleža, ki se je neki že udal in odložil orožje.

Književnost in umetnost.

Repertoire slovenskega gledališča.

Jutri v nedeljo, dne 29. t. m. bodeta dve predstavi: in sicer popoldne ljudska predstava ob izredno znižanih cenah

Aleševčeva burka v enem dejanju „Nemški ne znajo“ in Hauptmannove dramatične sanje „Hanice pot v nebesa“, pri kateri sodeluje ženski operni zbor. Zvečer repriža Vilharjeve hrvatske narodne opere „Smiljana“. Prihodnja predstava je na novega leta dan zvečer: narodna igra s petjem „Deseti brat“. Nadaljnje predstave se vrše v mesecu januarju dne: 2., 4., 8., 10., 12., 14., 16., 18., 21., 24., 26., 28. in 30.

Tedenski koledar.

Nedelja, 29. decembra: Tomaž Kant, David k.; evang.: Simon in Ana v templju. Luk. 2. — Ponedeljek, 30. decembra: Nicefor m. — Torek, 31. decembra: Silvester papež — Sreda, 1. januar.: Novo leto. Obrezov. Gospodovo. — Četrtek, 2. januar.: Osmina sv. Šefana. — Petek, 3. januar.: Osmina Jan. Evang. — Sobota, 4. januar.: Osmina nedolžnih otročičev. — Solnce izide 1. januar. ob 7. uri 48 min., zaide pa ob 4. uri 20 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 1. januar.: ob 5. uri 6 min. zvečer. — Dan zraste v januar. za 58 min. — Musica sacra v nedeljo, 29. dec.: V stolni cerkvi vel. maša ob 10 uri: Cecilijino mašo zl. Ad. Kaim, graduale »Ecce sacerdos« in ofertorij »Posuisti Domine« zl. Ant. Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v čast angelov varuhov v E moll zl. J. Singenberger, graduale »Ecce sacerdos« in ofertorij »Posuisti Domine« zl. Ant. Foerster.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. decembra.

Zahvala ljubljanskega obč. sveta našim poslancem. Naši poslanci imajo tako trdno zaupanje med svojimi volivci, da iz nasprotnih nam vrst ne potrebujejo nobenih izrazov zaupanja, še manj pa simpatij. Te dni pa je dobil g. dr. Šusteršič v roke tako značilno izjavo, da je ne moremo zamolčati ker se ž njo desavouirajo grdi napadi „Slovenskega Naroda“ o priliki vseučiliške debate v državnem zboru. Pismo se glasi: Preblagorodni gospod! Občinski svet ljubljanski sklenil je, posvetovavši se v svoji zadnji izredni javni seji dne 17. t. m. o vseučiliškem vprašanju ljubljanskem, izreči slovenskim državnim poslancem na njih odločnem nastopu v prilog ugodnej rešitvi tega vprašanja soglasno svojo zahvalo, združeno s prošnjo, naj bodo vedno pripravljeni s temeljitimi, pa tudi rezkimi in odločnimi govori zastopati v državnem zboru to pereče vprašanje. Obveščujoč Vas, preblagorodni gospod, o omenjenem sklepu, prosim ob enem, da ga sporočite gospodom klubovim kolegam, ter beležim z izrazom najodličnejšega spoštovanja udani Iv. Hribar.

Nekaj iz načrta goriške „narodno-napredne“ stranke. „Soča“ in „Slov. Narod“ sta prinesla te dni nek članek Andreja Gabrščka, ki ognjevitno zagovarja zvezo slovenskih liberalcev z Lahi in vprašuje: „Čemu bi ne bilo mogoče nekako sporazumljenje slovenskih naprednjakov z laškimi poslanci? Kak zločin bi to bil? Po mojem mnenju je slovenskih naprednjakov celo dolžnost, v interesu naroda in svojega programa, da oni iščejo sporazumljenja z laškimi poslanci. Naša parola je izdana in se glasi: šah klerikalizmu! Ta hijena je internacionalna, zato je tudi tako močna, zato mora tudi boj proti njej zblížati in zvezati s vobodomiselne sloje brez razlike vere in narodnosti.“ Tako bodo torej zdaj delali liberalci tudi na Goriškem! Vedno so upili, da katoliškonarodna stranka ni dovolj narodna. In zdaj? Ti narodnjaki javno zametujejo zdaj vsako narodno politiko. Nikdar ni še katoliškonarodna stranka tako nastopala v narodnih stvareh. Poslanec dr. Treo je bil rekel v Sežani, da bi bila zveza z Italijani „slepjenje naroda“, „pogubna prodaja naših narodnogospodarskih interesov“. To je bila prava beseda. A „Soča“ se zdaj norčuje iz dr. Treota, češ, da je to izgovoril kot svoje „osebno naziranje, še predno si je dobro ogledal razmere v deželni zboru“. Torej Gabršček in Tuma hočeta na Goriškem vpeljati ravno tisti zistem, ki vlada v Ljub-

ljani. Kdor se ne vklone, pa ga osmeš ali v listu napadejo. Pošteni Slovenci, kar jih je še slučajno v liberalni stranki na Goriškem, naj pač gledajo, da se odpravi iz javnosti tako škandalozna politika.

Dekan Koblar in hranilna knjižica. „Slovenski Narod“ je nedavno široko-ustno poročal o neki hranilni knjižici, katera je bila svoj čas podarjena g. dekanu Koblarju, kakor o kakem zločinu, in je klical sodišče in državno pravdnštvo na pomoč ter je konečno obvestil občinstvo, da bo dne 27. t. m. grozna sodba o Koblarju, pri kateri bo dr. Tavčar kazal svojo juridično modrost. No, razprava se je vršila 27. in 28. t. m. in dognalo se je, da je Tereza Eržen že več kot en teden poprej, predno je z g. dekanom Koblarjem sploh govorila, izjavila različnim pričam, da oporoke noče delati in da se notarju in dr. noče zaupati, marveč dekanu, ker samo njemu verjame, in da je potem v resnici dala dekana poklicati ter mu izročila dotično knjižico s pristavkom, da mu jo izroči med živimi. Potem je določila gotove dobrodelne namene, za katere naj g. dekan Koblar uporabi na knjižico naloženi denar. Vsled tega je tukajšnje sodišče po dr. Tavčarju zastopano tožbo zavrnilo in tožnika Martina Eržena obsodilo v plačilo stroškov. Iz tega sledi, da je dosti bolje, če „Narod“ v bodoče opusti reklamo za dr. Tavčarjeve tožbe toliko časa, dokler niso — dobljene.

Osebnost. Notranjemu ministerstvu prideleni okr. komisar g. Rih. Wenedikter je imenovan ministerjalnim podtajnikom.

Člani „Meščanskega kluba“ se pozivajo, da se jutrišnjega zabavnega večera „Slomškove zveze“ gotovo blagovolijo udeležiti. Začetek ob 8. uri zvečer. Koncertuje meščanska godba. — Odbor.

Koncert „Glasbene Matice“. Prihodnji koncert „Glasbene Matice“, s katerim se bo proslavila 60letnica Dvořákova, bo dne 5. januarija in ne 3., kakor se je nameravalo, ker je družba sv. Cirila in Metoda preložila svojo veselico s 5. januarija na poznejši čas.

Princ Oton Windischgratz odklonil naslov vojvode. Z Bleda se nam piše: K notici, „Naslov vojvode odklonil“, priobčeni v „Slovenca“ št. 296. sprejmite to-le pojasnilo: „Ko se je princ Ernst Windischgratz povrnil po zaroki svojega sina Otona z nadvojvodinjo Elizabeto Marijo nazaj na Bled, je zatrdil Vašemu dopisniku, da je Njega Veličanstvo vprašalo ženina Otona, ali želi naslov vojvoda. Princ Oton je resnično odklonil ponujeni naslov.“

K poroki nadvojvodinje Elizabete. Nadvojvodinja Elizabeta se pripelje po poroki s princem Otonom Windischgratzom z dvornim vlakom 26. ali 27. jan. okolu 10. ure zvečer v Lesce, odkoder se podasta visoka poročenca na Bled, kjer ostane, kakor smo že poročali, 8 dni. Z Bleda odpotujeta preko Florence, Rima, Neaplja v Palermo, kjer ostaneta štiri tedne in bodeta stanovala v »Villa Igiea«. Iz Palerma gresta za 30 dni v Taormina in napravita potem izlet preko Syrakusa na Malto in v Tunis ter se sredi aprila vrneti na Dunaj, proti koncu aprila se pa za dve leti podasta v Prago.

V Olševku je letošnjo jesen za tamšnjo podružnico g. Karol Kriegl, orglarski mojster v Ljubljani, naredil in postavil nove orglje z desetimi pevajočimi spremeni v občno zadovoljnost in po nizki ceni. Gosp. P. Angelik Hribar je imenovane orglje preiskal in poskusil in se pohvalno izrazil o teh orgljah. Z lahko vestjo se toraj priporoča g. Karol Kriegl cerkvenim predstojništvom v izdelovanje novih orgelj.

Umrl je v Ljubljani trgovec z biciklji mehanik g. Kolar. V Trbovljah je umrla soproga mestnega učitelja gospa Pavla Armič roj. Plavšek, v Barkovljah pa je umrl Josip Žnideršič.

Hrvati v Ljubljani so imeli pred včerajšnjim pri Perlesu svojo božičnico, katero je priredil tukajšnji Hrvatski klub »Kolo«. Zabavnega večera se je udeležilo okolu 120 tukajšnjih Hrvatov, katerim je

lentič se je v ognjevitih besedah spominjal 400letnice hrvaške književnosti. Raz krasnega božičnega drevesca so bile posebno bogato obdarovane navzočne hrvaške dame, katerim je šaljiva pošta pripravila polne roke dela. Komična predstava in taboranje je izpolnilo ostali del velezanimivega večera. Drugi zabavni večer tukajšnjih Hrvatov se pripravlja, kakor čujemo, na večer sv. Treh kraljev.

Kletarski tečaji. Kletarstvo je na Kranjskem, osobito pa na Dolenjskem še vedno jako zanemarljiva stroka. Kmetovalci imajo večinoma le z nizkimi vini opraviti, katerih trpežnost je vzlasti letos radi lanske slabe letine jako dvomljiva, ako ž njimi pravilno ne ravnaajo. Nobeden napreden in pameten kmetovalec ali vinski trgovec ne bi smel zamuditi prilike, da se izuči v umnem kletarstvu. Posebno ugodna prilika nudi se mu sedaj v tem oziru pri državni vzorni kleti v Rudolfovem, kjer se prirejajo trodnevni teoretični in praktični kletarski tečaji, pri katerih se lahko v vsem potrebnem temeljito izuči. En tak tečaj vršil se je meseca decembra, prihodnji bo se pa vršil v drugi polovici meseca januarja. Kdor se ga misli vdeležiti, naj se nemudoma zglati (najpozneje do 10. januarja) pri tehničnem vodstvu državnih vinskih zadev v Rudolfovem. Ako boše zadostno število vdeležencev, vršil se boše en tečaj še meseca februarja. V interesu napredka na gospodarskem polju opozarjamo naše gospodarje na ta, zanje prekorišten poduk.

Družbi sv. Cirila in Metoda je včeraj g. Ivan Jebračin, trgovec in tovarnar kavine primesi, v družbin prid vročil 200 K. Pri tej ljubi nam priliki najtopleje priporočamo slovenskim gospodinjam le to ceno domače blago, ki nadkriljuje vse sovrstne izdelke. Z uporabo teh izdelkov pa se ne koristi samo domači industriji, ampak tudi vedno v denarni stiski se nahajajoči vseslovenski šolski družbi. Slovenke in Slovenci, podpirajte jo tem načinom!

Simon Gregorčič pripravlja, kakor se poroča, III. zvezek svojih poezij.

Vsenemška neumnost. Po Ljubljani v izvestih naprednih krogih priljubljena »Jugend« prinaša sliko slovaškega prodajalca mišjih pastij, ki ima na sebi edino obleko — cilinder. »Jugend« pravi, da je zahteva Slovencev po univerzi slična temu možu, ki namestu, da bi si omislil prej obleko, si dá na glavo najprej cilinder. List dalje proglašja, za Slovenca poslanca — Lupula in končno zamenjuje Slovake s Slovenci. Ljudje, ki tako slabo poznajo narodnostne razmere in zemljepisje, pač niso sposobni, da bi kritikovali zahtevo Slovencev po univerzi. — »Jugend« dokazuje, da je nemška frivolnost samo tolika, kakor njih neumnost. Kako dolgo bode ta pravokotni list še zahajal v slovenske rodbine, gostilne in kavarne?

Koncert na citre priredi na Silvestrov večer znana učiteljica na citre gpđ. K. Legat v gostilniških prostorih g. P. Keršiča v Spodnji Šiški, pri katerem sodeljuje 10 njenih učenk in učencev. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 vinarjev.

Ljubljanske novice. Iz predso dišč a. Letošnjo pomlad je prišel tukajšnji trgovski zastopnik gospod Z. v Brežice, kjer ga je vprašal nek ondotni trgovec, če mu je znano, da lastnik tukajšnje tvrčke J. A. Hartmann gospod Avg. Tomažič dišave z mato meša. Z. je bil pred tri in pol leti še uslužbenec Tomažičev in je povedal, da so za časa njegovega službovanja pri Tomažiču poper mešali, in je pozneje to tudi pismeno potrdil. Tomažič je tožil radi vsebine tega pisma gospoda Z. pred okrajnim sodiščem v Ljubljani radi razžaljenja časti in gospod Z. je nastopil dokaz resnice, odnosno verjetnosti po Tomažičevih lastnih trgovskih knjigah, češ, mata je iz različnih odpadkov umetno sestavljena in primerno barvana primes, katera nima sama na sebi nobene vrednosti in se rabi edino le v to svrhu, da se z njo pristne dišave, katere so same na sebi drage, s tem jako cenim sredstvom mešajo, in to mato naročal je Tomažič glasom njegovih kopijskih knjig, jo prejel ter plačal glasom njegovih denarnih knjig ter glasom v njegovih rokah nahajajočih se železniških voznih listkov in faktur. Ker gospod Tomažič ni dal sodišču upogleda v knjige

od obtožbe oprostilo in gospod Tomažič je moral plačati svojega lastnega zastopnika in vrhu tega pa še zastopniku toženega g. Z. 124 K 28 h. Gospod Tomažič se proti tej razsodbi ni pritožil. — Barje pod vodo. Barje je vsled deževja zadnjih dni še vedno pod vodo. Na nekaterih mestih v Črni vasi stoji voda do pasu. — Aretirana je bila delavka v tobačni tovarni Antonija Kopač. — Zgubila se je v Miklošičevi ulici srebrna ženska ura. — Novo vinsko klet »Mestni dom« je otvoril gosp. Fran Fabijan. — Umrli so v Dijaških ulicah g. O. Jenčič.

Turistika na Slovenskem v letu 1901. Triglavsko koč o je obiskalo 241 turistov, med temi 152 Slovencev, 45 Čehov in 44 Nemcev. Kakor kažejo opazke v spominski knjigi, so bili vsi turisti jako zadovoljni s postrežbo, kakor tudi z jedjo in pijačo. To dela čast našemu društvu. — V Aljaževiči se je vpisalo v knjige 110 turistov, in sicer 88 Slovencev, 6 Čehov, 1 Hrvat, 12 Nemcev, 2 Francoza in 1 Lah. — Orožnova koč a na Črni prsti je imela 88 obiskovalcev, in sicer: 68 Slovencev (36 članov »Slov. plan. društva«), 14 Čehov, 4 Nemci in 2 Laha. Med temi je bilo 19 dam. Toliko obiskovalcev še ta koč a nobeno leto ni imela. Prvo leto, ko je bil izlet k otvoritvi koč e, jih je bilo 67 obiskovalcev, potem več let skupaj ne toliko kakor letos. — V Kocbekovi koč i je vpisanih 102, med temi 9 Čehov, 27 Nemcev in 1 Hrvat. Dijakov je bilo 28. — Luško koč o je obiskalo 10 oseb. — V spominski knjigi vrhu Ojstrice se je vpisalo 36 turistov. — Gornjegrajska koč a je imela 137 obiskovalcev, med temi 2 Čeha in 6 Nemcev. — V Mozirski koč i je bilo 55 oseb, med temi 1 Čeh, 5 dam in 7 dijakov. — Na Okrešlju je vpisanih 133 oseb; pri Piskerniku v Logarjevi dolini 272 oseb; v Solčavi: v gostilni Krist. Germela 178, v gostilni A. Herleta 122 oseb; v Lučah v gostilni N. Zanierja 133 oseb; na Ljubnem v gostilni Fr. Ks. Petka 270 oseb.

Tuji kapital na Kranjskem. Znan laški bogataš Chersich na Reki ustanovi v Il. Bistrici veliko trgovino, ki bo domačim trgovcem napravljala večjo konkurenco, nego kako konsumno društvo.

Nemška agitacija na Koroškem. Na Koroškem so pričeli nemški agitatorji z vsemi silami razširjati »Štajerca«, katerega podpira liberalno slovensko časopisje. Slovenci, razširjajte mej koroškimi Slovenci »Mir«! Plemenito delo stori, kdor kakemu revnejšemu koroškemu Slovincu naroči »Mir«, ki stane za vse leto samo 4 krone.

Društvo tobačnih trafikantov se je ustanovilo v Gradcu. Trafikantje so razburjeni, ker je magistrat nekatere kaznoval radi prodaje razglednic.

Razpuščen občinski zastop. Obč. zastop v Dekanih v Istri je razpuščen in se pričakuje vsaki hip imenovanje posebnega komisarja.

Poitalijančenje Primorja. »Lega Nazionale« je tekom l. 1901. ustanovila na Primorskem štiri nove šole. »Lega Nazionale« ima na Primorskem 11 šol in 7 otroških vrtev. Te šole obiskuje 2000 otrok. Za leto 1902 je stavljenih v proračun za vzdrževanje teh šol in za kamnoseško šolo pri sv. Križu 40.000 K.

Istrska deželna železnica Trst Poreč in slovenščina. Občini Dolina in Dekani sta, kakor se nam poroča, protestirali pri vladi proti samoitalijanskim napisom na železnici Trst Poreč. Čudni so ti gospodje Italijani! Zgradijo si v osebno zabavo in na deželne stroške nepotrebno železnico, slovenski in hrvaški kmet plačaja, a železnica pomagaj vzdržati fikcijo o italijanskem značaju Istre. Da vidimo, kaj poreče železniški minister! Mi se bojimo, da se bo rešitev glasila neugodno, kajti predsednik dotične delniške družbe je — glavar Campitelli!

V trebuh ustretil. V okraju litijem je nek gostilničar kazal svojim gostom revolver. Revolver se je sprožil in strel zadeli je nekega kmečkega fanta tako nesrečno v trebuh, da je fant skoro umrl.

Orožništvo se pomnoži na Štajerskem za 50 mož.

Spomenik na vižmarski tabor — razbit. Te dni so kamnoseški pomočniki v Ljubljani razbili spomenik, ki je bil svoj čas namenjen, da bi na šentvidskem polju spominjal Slovence slavnega vižmarskega tabora, a katerega potem, ko je bil izdelan, vsled prijaznosti vlade in drugih zaprek, niso postavili na določeno mesto.

Odhodnico bodo priredili jutri zvečer v »Rok. domu« ljubljanski kat. rokod. pomočniki svojemu članu g. Koželju, ki odhaja v Diakovo. Odhodnica boše izraz simpatij, ki jih je gosp. Koželj užival vsled nemale svoje požrtovalnosti do »Kat. rokod. društva«. Bog mu daj na novem mestu obilo sreče!

Gibanje mej kmeti za odpravo stare mere pri prodaji mleka. Celjsko politično društvo »Naprej« je priredilo v nedeljo dne 22. t. m. dva shoda, in sicer v »Narodnem domu« v Celju in v Škofji vasi, na katerih se je razpravljalo glede vpeljave nove literške mere pri prodaji mleka. Zbranim kmetovalcem sta gg. dr. J. Karlovšek in dr. Ivan Dečko v poljudnih besedah razložila pomen tega, in kakšne koristi bi imeli mlekoprodajalci od nove mere, ki je upeljana skoro povsod drugod, zakaj bi se je ravno tu ne upotrebljalo. V Gradcu velja liter mleka 12 kr., po Zgor. Štajerskem celo 15, v Celju pa se je prodajal po 6 kr., in vendar so ondi krave prav tako drage, istotako klaja, kakor drugod. Kmetovalci menijo nastaviti ceno litru mleka na 8 kr. Predvčeranjim se je vršil shod v Trbovljah. V ponedeljek se je podalo 16 mož odposlancev, izbranih od kmetovalcev, da zastopajo njihove koristi glede vpeljave nove literške mere pri prodaji mleka, k okr. glavarju v Celju in mu dali resolucijo, sklenjeno glede tega na shodu v Teharjih. Okrajni glavar se je silno začudil, kako da se prodaja mleko še na staro mero, ter izjavil, da odpošlje oster ukaz na vse občine, da se imav hodoče rabiti le novo mero. Istotako se odpošlje odredba na celjski magistrat, da isti deluje za odpravo te protizakonite šege.

Za trgovce in obrtnike. Počenši s 1. jan. prične trgovinsko ministerstvo izdajati nov list pod naslovom »Centralblatt für die Eintragungen in das Handelsregister.« List bo izhajal vsak petek v dvorni in državni tiskarni na Dunaju in veljal za celo leto 4 K. List bo objavljaval vse spremembe v trgovinskem registru v deželah totranske državne polovice. Koncem vsakega pol leta dobe naročniki poleg tega še zaznamek imen vseh tvrdk ter zadrug, pri katerih so se v zadnjem polletju vršile kake spremembe, in sicer urejene po abecednem redu.

Iz zvonika padel je v Dvorjah pri Cerkljah 18 letni I. Martelj. Bil je na mestu mrtvev.

Deputacija istrskega deželnega odbora, ki se je podala v Rim, da bi ondi zastopala laške težnje v cerkveni upravi na Primorskem, se je iz Rima že vrnila. O svojih dogodkih v Rimu deputacija molči.

Družbo divjih lovcev je prijelo orožništvo v Bistrici v Rožni dolini. Družba obstoji iz petih oseb in je zadnji čas napravila škode na divjačini za 762 kron.

Poboj v Boljuncu. Te božične praznike je odprl v Boljuncu gostilno tamošnji vaščan Ivan Sancin. Med drugimi sta prišla tja tudi Lovrencij Mavro, Ivan Žerjal in Michael Korošec. Mavro je, v svoji besnosti, zamahnil po blizu stoječem Korošču in mu zadal dve nevarni rani. Ranilec, ki je baje znan pretepač, je sicer ubežal, ali je vendar kmalu prišel orožnikom v pest. Ranjenega Korošca so po noči priveli v tržaško bolnišnico, kjer je nesrečnež umrl proti jutru.

Grozna železniška nesreča v Ameriki in — ponesrečeni Slovenci. Iz Žužemberka se nam piše: Vaše poročilo, da se pri grozni nesreči v Ameriki ni ponesrečil nobeden Slovenec, žalibog ne bo obveljalo. Privatno pismo poroča, da so trije izseljenci iz tukajšnje župnije našli žalostno smrt v gorečih železničnih vozovih. Ti ponesrečenci so: Franc Oberman, posestnik iz Zališča, ki zapušča vdovo in nepreskrbljene otroke; Jancz Hrovat iz Rebri in Ana Perko, zadnji čas v službi v Praprečah; oba zadnja sta bila uda tukajšnje Marijine družbe. —

Dal Bog, da bi se to privatno poročilo ne potrdilo!

Z mariborske pošte. V Mariboru so uvedli za pobiranje pisem iz nabiralnikov šestkratno poštno vožnjo po celem mestu, kakor je to običajno v velikih mestih. Ob enem so pomnožili pisemske nabiralnike za novih 11.

Zblaznel je v Celovcu bivši trgovec Kogelnik.

Potrjena obsodba. V Mariboru je bil »učitelj jezikov« E. Berger obsojen na pet dni zapor, ker je psoval č. g. A. Korošca s »farjem«. Berger se je pritožil, a tudi prizivno sodišče je prvotno razsodbo potrdilo.

Zemlja se je usula včeraj zjutraj ob 9. in pol uri na železniško progo med Čedadem in Barkovljami. Kmalu na to je prišel dunajski vlak 1721. Isti pa se je, kakor drugi italij. in dunajski vlaki, moral vrniti v Nabrežino. Zemlja se še usuva in sodé po razpoklinah, se je utegne posuti še precej.

Novo znamke »Wien. Abendpost« javlja, da se takom prihodnjega meseca uvedo nove pisemske znamke po 35 h, da se s tem olajša frankiranje priporočenih pisem. Pozneje se izdajo tudi zalepke z utisnjenimi znamkami po 35 h.

Brzovlak Dunaj-Linc štev. 106 bo vozil tudi od 1. januarja redno skozi zimsko dobo.

Trst na robu bankerota. Nedavno so pisali, ne le italijanski »Avanti« nego tudi razni nemški strokovno-financijski listi, da se nahaja Trst na robu finančnega propada. Marsikomu se je zdela ta trditvev pretirana, toda najnovejši dogodki kažejo, da je bila resnična. V sobotni seji mestnega sveta tržaškega je imel svetnik dr. Rybář fulminanten govor, v katerem je mej drugim rekel, da je občina tržaška došla že do deficita petih milijonov kron! Naši svetovalci bodo vsekako še imeli več prilike govoriti o predmetu v podrobni debati ter se povrnemo na njihova izvajanja. Za danes naj podamo cenj. čitateljem nekoliko suhih števil, ki kažejo proračun tržaškega magistrata ne baš v sijajni luči, tudi če vzamemo spremembe finančnega odseka za podlago naših razmotiranj, kateremu odseku je že dokazal dr. Rybář nemalih nedoslednosti v računanju. Proračun občine tržaške izkazuje, po načrtu magistrata, rednih izdatkov kron 8.580.950, rednih dohodkov kron 8.059.840, torej rednega primanjkljaja kron 521.110. Izredni stroški znašajo po proračunu magistrata kron 2.442.450, izredni dohodki kron 940.710, torej izredni primanjkljaj kron 1.501.740, skupni primanjkljaj pa kron 2.022.850. Magistrat je hotel izredni del tega primanjkljaja pokriti s posojilom najetim leta 1899, tako da bi bilo pokriti le redni deficit v znesku 521.110 kron. To bi se po predlogu magistrata zgodilo s povišanjem stanarinskih krajcarjev od 3 % na 5 %, kar bi dalo večjega dohodka za 333.200 K; z zvišanjem občinske doklade na pivo od 100 % na 150 % od vsakih 2 K za hektoliter, kar bi znašalo 90.000 K, in z zvišanjem klavne pristojbine in pristojbine od živinozdravniškega pregleda za 25 %, kar bi zopet dalo kakih 40.000 K več dohodkov. Tudi doklado državnemu davku od grozdja in jagod bi trebalo v gornjo svoto zvišati od 200 % na 350 %! — kar bi neslo občini okoli 62.400 K več dohodkov. Na tak način zvišali bi se dohodki občine za 527.600 kron ter bi še preostal majhen višek čez pokritje rednega primanjkljaja. O spremembah, ki jih je na tem proračunu magistrata napravil finančni odsek, spregovorimo prihodnjič ter razložimo o tej priliki tudi zaključke, do katerih smo prišli glede proračuna tržaškega na podlagi vseh znanih nam dejstev in števil.

Napad na pošto. Poštnemu vozniku Kodelja se je pripetila med Kanalom in Plavmi nesreča. Pripeljal je pošto v četrtek zvečer v Gorico ob 11. uri, mesto ob osmih. Bil je ves krvav, pobit, in odbito mu je eno uho. Kako je prišlo do nesreče, se še ne ve natančno, ker Kodelja ne govori. Govori se o napadu na pošto.

Zdravje v Ljubljani od 15. do 21. dec. Novorojencev 18, mrtvorojena 2, umrlih 19; med njimi za jetiko 6, vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 10; med njimi 8 tujcev in iz za-

zodov 11; za infekcijskimi boleznimi so
boleli, in sicer: za ošpicami 26, tifuzom 2,
vratice 1.

Mejnarodna panorama nudi pri-
tenši z jutrišnjim dnevom vsakomur priliko,
da si ogleda vrlo zanimive prizore iz rajske
Švice. V prvi seriji pridejo na vrsto prizori
z Curiha in Schaffhausena, potem pa slo-
viti slap reke Ren in pa vrelce Tamina.
Vsak obiskovalec bo zadovoljen odšel iz te
imennostne razstave. Otvorjena je vsak dan
od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Nove razglednice v barvotisku je za-
ložil po fotografiji tuk. fotograf G. D. Rovšek.
Prva, v velikosti treh običajnih razglednic,
podaja krasno pogojeno sliko Ljubljane
od jugo-vzhodne strani, posneto
z Golovca. V ozadju se razločno dviguje
sivi Triglav. Druga slika navadne oblike
predstavlja Švicarijo. Cena prvi razgled-
nici je 10, drugi 5 kr. in se dobivata po
raznih ljubljanskih trgovinah.

»Rokovnjače« bodo predstavljali tr-
žaški diletanti na novega leta dan v Bar-
kovljah.

Slavnost na čast Oberdanku, ki je
svoj čas napadel našega cesarja, so imeli
laški vseučiliščniki na univerzi v Rimu!
Slavnosti so se udeležili tudi člani par-
lamenta! Pa pravijo, da iredente ni!

Nov kolodvor v Pragi Praga dobi
nov c. kr. državni kolodvor. Stroški so pro-
računani na 5 mil. kron.

**Češki glasbenik na angleškem
dvoru.** Slavni češki glasbenik Jaroslav Ko-
cian je dobil vabilo, naj bi pri slavnostih o
priliki kronanja angleškega kralja na angle-
škem dvoru sodeloval.

Jan Kubelik v Ameriki. Jan Kube-
lik gostuje sedaj v Ameriki, kjer so vsi nje-
govi koncerti razprodani. Čehi v Novem
Jorku so 22. t. m. priredili veliko Kubeli-
kovo slavnost, pri kateri je sodelovalo 78
čeških društev.

Mučen prizor na pokopališču. Te
dni se je zgodil na pokopališču v Top-
licah na Češkem mučen prizor. Prinesli so
na pokopališče umrlega stotnika Mahla, a
grobokopi so pozabili — izkopati grob.
Truplo stotnikovo so prenesli nato v mrt-
vašnico. Pogrebci so pa morali toliko časa
čakati, da so pozabljivi grobokopi izkopali
stotniku grob.

Nova bolezen med konji se po-
javlja v Veroni. V kratkem času konj, na-
paden od te bolezni, pogine. Konj leži kakor
omarjen in prične končno silno divjati.

Štirinajstleten deček umoril očeta.
V Walde pri Lunka na Ogerskem je 14-
letni sin kmata Janeza Motea umoril svo-
jega očeta, ker mu oče ni pustil piti žganja
iz steklenice, iz katere je oče pri delu pil.
Deček je zagrabil sekuro in z njo preklal
očetu glavo.

Družba proti spanju. V Čikagi se
je ustanovila družba, katere člani se zave-
žejo, da ne bodo dalje spali kakor 4 ure na
dan in da tudi svojim otrokom ne bodo
pripustili daljšega spanja. Predsednik društva
je v svojem nagovoru naglašal, da je odkar
spi samo 4 ure na dan, dosti krepkejši,
daljše spanje je znamenje lenobe in lenuhov
ne potrebuje Čikago. Pri društvenih sejah
so dolgi govori prepovedani in tako se
zgodi, da tudi pri sejah nihče izmed druš-
tvenih članov ne zaspi.

**Morilec svojih otrok obsojen na
smrt.** V Chartesu je bil Briere, ki je umoril
svojih pet otrok, da bi se poročil z mladim
dekletom, ki si otrok ni hotela pritožiti,
obsojen na smrt.

19letni morilec obešen je bil 21.
decembra t. l. v Brunšviku na Nemškem.
Ime mu je bilo Rühman. Umoril je ženo
nekega sprevednika in ji oropal 70 mark.

Tragična smrt. Ob božičnih praz-
nikih je prišel na Dunaj svojo nevesto ob-
iskati nek Adolf Matzke s Češkega. Ko je
stopil preko praga nevestinega stanovanja,
zgrudil se je na tla. Zadel ga je kap. V
par trenutkih je bil mrtev.

Dolgo spanje. V Nograd Vadkert na
Ogerskem spi kmetica Marija Molnar že pet
tednov. Zdravniki se izredno zanimajo za ta
izreden pojav.

Senzacionalna afeta v Atenah
V Atenah so aretovali jednega najodličnejših
parlamentarcev Kartalisa radi umora in
glavnega urednika dnevnika »Naprej« Kalap-
otakisa kot njegovega sokrivca. Kartalis je
zapeljal gospodično Nino Kasavakisovo iz
odlične rodine pod pretezo, da jo bode
poročil. Skoro je pa dekle zapustil in se v
Parizu poročil z neko bogato vdovo. Iz Pa-
riza je Kartalis pisal zapuščenemu dekletu,
da je njena dota premajhna. Nedavno se je
brezvestnež vrnil v Atene, kjer ga je brat
zapeljane deklice v kavarni napadel in mu
pljunil v obraz. Isto noč so brata gospo-
dične Kasavakisove našli ustreljenega

na ulici. Njegov morilec se je sam na-
znanil policiji. Bil je sluga Kalapotatisov.
Policija sumi, da je Kartalis naprosil svo-
jega prijatelja urednika, naj preskrbi, da
zagine brat zapeljane deklice s sveta in da je
urednik zato svojega slugo najel. Kartalis
se sklicuje na imuniteto in noče odgo-
varjati.

Kotiček za liberalce. Senzacio-
nalno! Včerajšnji »Narod« je definitivno
pokončal dr. Šusteršiča, ko je razglasil no-
vico: »Sam papež Leon XIII. je uda-
ril dr. Šusteršiča po zobeh!«
Ljubljanski liberalci so veseli, saj oni verja-
mejo, da sveti oče bere »Narod«, in mu se-
veda verjame, ter da nima nujnejšega opra-
vila, kakor da dr. Šusteršiča »po zobeh
tolče.« Pa kdor malo natančneje pogleda
»Narod«, vidi, da pravzaprav liberalce nji-
hova neumnost po zobeh tolče. Dr. Šusteršič
je namreč v »Katoliškem domu« rekel, da
delavec ne more biti liberalce, ampak da
mora biti ali socialni demokrat ali pa krščan-
ski socialist, ker ti dve stranki se edini po-
tegujeta za delavske koristi. Zdaj pa pravi
»Narod«: Papež Leon XIII. »pozivlja na ne-
izprosno boj proti socialismu, ki hočejo pre-
vreči sedanjí družabni red«. Zdaj pa nada-
ljuje liberalna glavica: »Razloček (med pa-
pežem in Šusteršičem) je očividno. Papežev
socializem je nekaka limonada, ki se po be-
sedah razlikuje od starega cerkvenega zdra-
vila za socialne bolezni, katerega zdravila
recept se glasi: »moli in delaj«. Na pre-
membo družabnega reda ni pa-
pež nikdar mislil, to pričajo sedanje
njegove besede, s katerimi je poslal cerkev v
boj za sedanjí družabni red«. To je krivično.
Papež brani samo krščanski družabni
red, liberalne gnile zisteme pa najodločneje
obsoja. A »Narod« je zabiti. On misli uda-
riti po dr. Šusteršiču, češ da je v na-
sprotju s papežem. Pri tem pa zabavlja »Na-
rod«, da papež nima prav! Poslušajte budalost:
»Mi nismo nikdar verjeli, da bi v kato-
liški cerkvi moglo nastati
redno socialno mišljenje. Cer-
kev je organizovana na na-
čelih, ki so direktno nasprotje
vsacega socializma, ter je
strogo kapitalističnega zna-
čaja in stisnjenim vezmi na-
vezana na veliki kapitalizem.
Kdo more tudi verjeti, da bi bili tisti ljudje
socialisti, ki iz najrevnejšega ljudstva izpre-
šajo silna bogastva, ki nabirajo milijone in
milijone, in ne vedno poštenim potom!«
Vprašanje o »poštenosti«, zlasti, kadar ga
nam stavi Malovrh (!), glede cerkve lahko
mirno preziramo. A da so cerkvena načela
protisocialna, to je budalost, ki jo more pre-
baviti samo dobro desinficiran »Narodovec«.
Mi vprašujemo Malovrha: Ali je zapoved
»Ne kradi« protisocialna zapoved? Mi vpra-
šujemo liberalce: Ali je zapoved »Ne pre-
šestvaj!« protisocialna zapoved? Ali je proti-
socialno, če se ukazuje: »Ne želi svojega
bližnjega žene?« Povejte, liberalci, ali je to
»strogo kapitalistično«, če se prepoveduje de-
lavcem pritriganje zasluženo plačilo? To so
zapovedi, ki so protiliberalne, a
jako dobro socialne. Sicer pa dr. Šusteršiču
ne morejo liberalci bolje služiti, kakor da
ga tako neumno napadajo. — Tudi »Edu-
nost« izkuša imponirati nam s čimdalje večjo
neumnostjo. »Katoliški Obzorik« je proti-
katoliški, pravi ta čudna teologinja. Dr. Gru-
den in dr. Krek sta pa »zasramovalca sv.
Cirila in Metoda«. To so lepi — »uniat«
tam v Trstu! Z Rimom hočejo stopiti v
»unijo«, pa od Rima beže! To ni nič dru-
zega, kakor posebna tržaška izdaja znanega
gibanja »Proč od Rima«!

**Sejmi po Slovenskem od 30. de-
cembra do 4. januarja.** Na Kranj-
skem: 30. v Mirni peči; 31. v Kočevju in
Zagorju ob Savi; 2. v Crnomlju, Ribnici in
Radovljici vasi; 3. v Dol. Logatcu; 4. v
Domžalah. — Na slov. Štajerskem: 2. v
St. Juriju ob juž. žel. — Na Pri-
morskem: 2. v Hrpoljah in Gorici; 3. v
Glemonih.

Društva.
(Čitalnica v Brežicah) pri-
redi 31. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani
brežiškega »Narodnega doma« Silvestrov
večer z gledališko predstavo »Pes in mačka«,
petjem itd.

Darovi.
Za Jeranovo dijaško mizo: G.
Andrej Lavrič, kaplan v Hrenovicah, 10 K.

Telefonska in brzojavna poročila.
Gorica, 28. dec. Druga seja dež.
zborna je bila včeraj ob peti uri. De-
želni provizorij je bil sprejet. — Vo-
litvi Klavžar in Treo ste ovrženi,
druge potrjene. Predlog o dež. blaznici
izročen posebnemu odseku. Prihodnja
seja 2. januarja.

Dunaj, 28. dec. Justični minister
je izdelal nov kazenskopравни red in ga

baje v kratkem predloži gospodski
zbornici.

Celovec, 28. dec. Kupčija radi
starega benediktinskega samostana se z
obč. svetom ni končno sklenila.

Opava, 28. dec. (C. B.) Deželni
zbor je rešil budgetni provizorij in pre-
kinil zasedanje.

Lvov, 28. dec. (C. B.) Dež. zbor
je bil danes odprt.

Belgrad, 28. dec. Kralj je ukazal
naučnemu ministru, naj se belgrajska
višja šola premeni v vseučilišče.

Berolin, 28. dec. Prusko naučno
ministerstvo je izdalo naredbo, ki po-
ziva učne moči, naj interes mladine
obračajo na socialno politiko.

Lipsko, 28. dec. Evangeliška zveza
je za gibanje »Los von Rom« v Av-
striji zopet darovala 500.000 mark.
Prihodnje leto bode vsak četrta leta dala
v ta namen enako svoto.

Petrograd, 28. decembra. Odde-
lek ruskih vojakov se je pri mestu Bo-
dunö zapel v boj z 2000 Tungusi.
Rusi so premagali Tunguse in jim vzeli
utrdbo.

Neapol, 28. decembra. V okolici
je divjal silen vihar. V Poggioreale je
vihar razrušil več hiš. Mnogo oseb je
mrtvih, veliko ranjenih. Iz Florence se
poroča, da je reka Arno prestopila bre-
gove.

Madrid, 28. decembra. Kraljica-
regentinja je ruskemu prestolonasledniku
podelila red zlatega runa.

Novjork, 28. dec. (C. B.) Iz Bu-
enos Ayresa javljajo, da je izbrknila
ondi revolucija.

Novjork, 28. dec. (C. B.) Ko-
lumbijski ustaši so bili ob Magdalenini
reki poraženi. V vročem boju je
padlo na obeh straneh 400 mož.

Standerton, 28. dec. (C. B.) V
boju z Buri, v okraju Ermelo, je iz-
gubil general Spens 10 ubitih in 15
ranjenih. Število ujetih Angležev še ni
znano. Buri so nenadoma planili na an-
gleški oddelek.

Umrlj so:
25. decembra. Vladimir Bizil, mizarjev sin, 5 me-
secev, Hradeckega vas 27, convulsiones.
V otroški bolnišnici:
23. dec. Emil Plankar, delavčev sin, 5 mesecev,
eclamps a nephritis. — Pavla Rozman, delavčeva
hči, 11 mesecev, furunculosis.
V bolnišnici:
21. dec. Marija Simončič, rudarjeva žena, 44 let,
jetika. — Ivan Kavšek, dinar, 70 let, pljučnica.
22. dec. Jozefa Rovtar, delavčeva žena, 50 let,
srčna hiba.
23. dec. Lovro Krivc, dinar, 53 let, naduha.
24. dec. Marija Šenk, dekla, 52 let, amantia pneu-
monia typ.
25. dec. Reza Bajec, babica, 71 let, ostarelost.
Andrej Jerin, kolar, 29 let, jetika.

Zitne cene
dné 23. decembra 1901.
(Termin.)
Na dunajski borzi:
Za 50 kilogramov.
Pšenica za pomlad 1902 K 9-03 do 9-04
Rž za pomlad 1902 " 7-68 " 7-69
Koruzza za maj-junij 1902 " 5-75 " 5-76
Oves za pomlad 1902 " 7-77 " 7-79

Na budimpeštanski borzi:
Pšenica za april 1902 K 8-83 do 8-84
Rž za april 1902 " 7-39 " 7-40
Oves za april 1902 " 7-48 " 7-49
Koruzza za maj 1902 " 5-48 " 5-47
(Efektiv.)
Dunajski trg.
Pšenica banaška K 8-15 do 9-30
Rž " 8-70 " 9-07
Ječmen " 7-45 " 7-65
" ob Tisi " 7-20 " 8-60
Koruzza ogerska, stara " 6-75 " 7-75
" nova " 5-65 " 5-75
Činkvanti " 5-40 " 5-50
" stara " 6-60 " 7-00
" nova " 6-20 " 6-50
Oves srednji " 7-65 " 8-80
Fižol " 7-75 " 10-75

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.
Čas opa-
zanja
Stanje
baro-
metra
v mm.
Tempe-
ratura
po
Celsiju
Veterevi
Nabo
Palača
v 12 h
27. 9. zveč. 729 4 1-7 brezvetr. oblač.
28. 7. jut. 730 8 1-9 sl. jz. obl. 15 5
28. 2. popol. 733 1 4-7 sl. jvzh. megla
Srednja včerajšnja temperatura 1-4°, normale: -2-5°

Vozni red
avstrijskih državnih železníc,
veljaven od 1. oktobra 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
na Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reif-
ling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine
vari, Hebr, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko.
Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo mesto.
Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.
Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo Mesto.
Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inmost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vare, Hebr, Francove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo Mesto.
Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-
dena, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.
Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.
Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca, Pontabla.
Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega Mesta.
Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja, Ljubnega, Selzthal, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.
Ob 8. uri 44 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.
Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Steyra, Solno-
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).
Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 25 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "
" 9. " 55 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.
Odhod:
Ob 7:15 zjutraj
" 1:55 popoldne
" 6:05 zvečer
Prihod:
Ob 6:34 zjutraj
" 12:29 popoldne
" 5:04 zvečer.

Mednarodna panorama
umetni zavod I. vrste,
v pritličju meščanske hiše.
Vhod s Pogačarjevega trga.
Ljubljanska umetna razstava I. vrste.
Fotoplastiška potovanja po celem svetu v
popolni istini.
Videti je ta teden
to je od 29. decembra do 4. januarja:

Zanimivo, zložno potovanje v
Schaffhausen, k slapu Rena,
Tamina-studencu, Curih itd.
Velezanimiva naravna plastika in perspektiva.
Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. zjutraj do 9. zvečer. 1234 1-1
Vstopnice za odrasle 40 h, za otroke, diake in
vojače od narednika niže 20 h.

Hranilnica in posojilnica v Trnovem
na Notranjskem razpisuje

mesto tajnika
z letno plačo 960 K.
Zahteve: 1. Spretnost v knjigovodstvu;
2. znanje slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pismu; 3. znanje zemljeknjiz-
nega poslovanja, v kolikor zadeva posojil-
nice, 4. položitev kavicije, katero določi pri
posamezniku odbor.
Prošnje je vložiti pismeno najkasneje
do 7. januarja pri gornji zadrugi.
1237 3-1 Načelstvo.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna **DORSCH** pri Mariji Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1901.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.
Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenjenog dobrog in pristnog medicinskog ribjog olja, katero že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarnarice naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino s sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr. 1173 4

Pozdravljam in ostajam Vam udani

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gld.
Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil, homeopatskih zdravil, specialitet, kirurških priprav in obvez. najfinjših parumov, medicinskih in toaletnih mil. — **Medicin. cognac, pristno somatose krepčujoče vino.** — Malaga, marsala, sherry, vsakovrstni čaj itd. itd.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Spodaj podpisani se uljudno priporočam
prečast. duhovščini in slav. občinstvu za vsa

kamnoseška dela,

kakor: nagrobne spomenike, cerkvena in stavbinska dela itd. 1236 3-1

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Finžgar, kamnosek,
Škofja Loka, Spodnji trg št. 60.

1216 6-5

Čiril- Metodov stenski- skladni koledar

Je izšel v lični moderni obliki s podobo slovanskih blagovestnikov v barvah.

Cena izvodu K 1.40, po pošti 20 h več.

Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri založniku, tiskarna Anton Slatnar v Kamniku.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priloga slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 508 20-27

Lasni izdelek.

Geniki franko in brezplačno.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov. 7 80

Prodaja konj!

Zaradi preobilice so jako v ceno na prodaj:

1 rujavac, petletni, 15 $\frac{1}{2}$, pesti visok, brez napake, krotak, dober za uprego in dober tekač.

1 rujavac, 12letni, 14 $\frac{1}{2}$, pesti visok, brez napake, krotek, jako dober za voz.

1 poni, 4letni, rujav, 97 cm visok, dober za voz in za jahanje, krotak, brez napake.

Vprašanja zaradi nakupa naj se blagovolijo poslati pod „prodaja konj“ na upravništvo „Slovenca“. 1228 3-2

Likér „Monte Christo“.

Velika posebnost med likérji, čudovitega okusa.

Krepčalo za želodec.

Na prodaj po vseh boljših avstro-ogerskih trgovinah kolonijalnega blaga in delikates.

Odlikovan s 84 medaljami prve vrste.

Josip Archleb in dr.
parna destilacija v Pragi.

V Ljubljani je na prodaj pri trgovcih: Karol Pianinšek, Ant. Krisper, Viktor Schiffer, Franc Bergant, Ivan Bahovec, Anton Korbar in v kavarni „pri Slonu“. 1191 20-4

Ugodna prilika!

1229 3-2

Prodajalna špecerijskega blaga

v Ljubljani, katera obstoji vže veliko let, odda se radi rodbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji zanesljivi osebi. Prevzela bi isto lahko ženska, sposobna za prodajalko, katera ima nekaj denarja na razpolago. Ponudbe prevzame upravništvo pod P. S. S.

Lepo, snažno, suho

kokošje perje, I., . . . kg. — K 50 h
Kokošje perje, II., . . . „ — „ 25 „
Puranovo perje . . . „ 1 „ — „
Gosje perje izvrstno, polno puha . . . 2 „ 60 „
Gosji puh (flaum) I. vrste . . . 10 „ — „

Kdor vzame puha več kil skupaj, dobi ceneje. Pošilja se na vsako postajo ali pošto proti povzetju.

Franco Podlipnik,
Stuhlweissenburg, Ogersko.

Prosim, da se nastov zapiše prav razločno. Št. 1223 (8-4)

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografske aparate in potrebnosti**, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 304 41

Oblastv. konces. oddaja strupov.

— Za živinorejce —

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

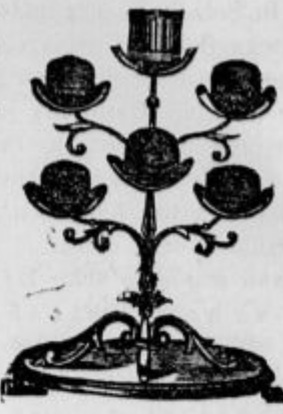
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priloga osobito preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbornu svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 190 12-12 turistskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno in usta-
le, če 1860 novno
na T.P.A.P.M. leto
podplatu C. PETEFYPRB 1860.

Šent Peterburške
GALEOŠE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1145 21-14

Vsak dan jih izdela tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

V Ljubljani so na prodaj pri J. S. Benedikt, Ernest Jeunekar, A. Kasch, Henrik Kenda, Ivan Kordik, Ant. Leutgeb, Karol Recknagel, A. Schäffer, F. M. Schmitt, Fr. Szantner itd.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1899 kron 177.060.451—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1899 34.259.092—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1845) 383.793.888—
Mej letom 1899 je društvo izdalo 5838 poliz z glavnico 56.097.103—
Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1899 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 20.359.000—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

1010 12-12

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

833 (18)

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. 413 38

Ponudbe pod „1.798“, Gradec, poste restante.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim uspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter

katarih v sapilih,

zasiljenju, kašlju in hripavosti. (III.) 10 50

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastopj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Alojzij Kracmer
prodaja in razposojevalnica glasovirjev in harmonijev.
Sv. Petra cesta 6. Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

♦♦ Največja zaloga glasbenega orodja. ♦♦
Zastop dvorne tvrdke bratov Singl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“
ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.
Lastna delalnica za popraviljanje. 1211 4-2

Marija Drenik

Ljubljana

Kongresni trg

hiša „Matice Slovenske“.

Največja zaloga

vsakovrstnih ženskih ročnih del in pripadajočega
materijala. Monogrami in druge risbe se predi-
skujejo na vsako blago. Priporočam tudi bogato
zalogo volne po najnižji ceni. Zvur-
šujejo se vsake vrste veznine v beli kakor ce-
nejši tamborirni tehniki. Zunanji naročilom se
ustreza najtočnejše. 1195 6-4

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolezijske ulice šte. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 679 26-26
Kupeje in prodaja staro vinsko posodo.

Proda se takoj ali s 1. februarjem
dobroupeljana 3-2

trgovina

mešanega blaga

na večjem trgu Dolenjskem, pod jako
ugodnimi pogoji. Združena s trgovino je
tudi kupčija z deželnimi pridelki.
Več se poizve v upravnistvu „Slovenca“.

Za božične in novoletne praznike

priporočam ugodno svojo največjo zalogo in najlepšo izbero

srebrnih in zlatih žepnih ur, stenskih ur, ter
zlatnine in srebrnine, vse po najnižji ceni.
Najnovejši ceniki so franko in zastoj na razpolago.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, aibe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Predstite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-30

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni
sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pót, daje slast do ječi, pospešuje
prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,
pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h. po
pošti 20 kr. — 40 h. več za zavijanje.

Prosimo, da se
vedno izrecno zahteva Her-
babny-jev apneno-že-
lezni sirup. Kot znak iz-
vora se nahaja v steklu in
na zamašku ime „Her-
babny“ vtisnjeno z vzviše-
nimi črkami in nosi vsaka
steklenica poleg stoječo

uradno registrirano varstveno znamko
na katera znamenja naj se blagovoli paziti,

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skero v vseh lekarnah na Dunaju, v
Ljubljani in drugod. 128 20-8

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
A. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy,
J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher;
Reka: F. Prodani, G. Prodani, A. Schindler, Ant.
Mizzan; Breze: G. Eisasser; Sovodenj: F. Kordon;
Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter,
V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl;
Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina,
A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P.
Prendini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider,
L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J.
Jobst, Volšperk: J. Huth.

17 10-10

**Vsaka gospodinja
in mati**

se mora blagrovati, katera
rabi z ozirom na zdravje,
varčnost in dobri okus
Kathreiner-Kneippovo sla-
dno kavo (pristno samo v
znanih izvornih zavirkih).

Varstvena znamka: **Sidro.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarn Richter-jeve v Pragi,
pripoznano izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobi steklenica po
K 80, K 140 in K 240 — v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 1152 28-5

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarnice ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristi izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, I. Elisabethstrasse 5.

Otvoritev vinske kleti Mestni dom.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bom otvoril dné 1. janu-
varija 1902, novega leta dan, popoldne ob 5. uri
po velikomestnem načinu urejeno
vinsko klet Mestni dom
v lastni hiši na Cesarja Jožefa trgu št. 8.
Postajališče električne železnice.

Todl bom neposredno iz sodov čez ukeo, oziroma tudi postregel v prav
lično urejenih, zvečer električno razsvetljenih kletih z raznovrstnimi vini, za katere
pristnost jamči moje ime.

V obilno odjemanje se uljudno priporočam ter beležim velespoštovanjem

Fr. Fabian.

1235 2-1

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago. 621 28

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Žrebanje

nepreklicno

Srečke za „toplotne sôbe“.

Glavni dobitek 131 18--11

16. januarija 1902

kron **40.000** vrednosti.

Srečke po 1 kroni priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje
cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinejšega

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in
lepem soglasju s gotiko arhitekturo, izvršila
prav pohvalno steklarska dela v novi župni in
dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih,
strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih
in ne vpjodih — svedoči jasno, da smo vdobili
Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki
spretnega, domačega umetnika, kateremu s
mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zadržuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem.
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom,
kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa
bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Cene jako nizke.

Okvirja tudi slike in podobe . prenavlja
in popravlja stare predmete.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborna
zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga. 737 52-22

**** Prave ruske ****

galoše

1888. iz Rige z znamko „zvezda“

Varstvena znamka. se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno samo pri

Anton Krisper in Vaso Petričič v Ljubljani.

1175 20-6

Ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Jonke, Franc

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krško: Rupert Engelsberger.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche,

M. Cescutti, Karolina Treo.

Litija: Lebing & Bergmann.

Novomesto: Josip Medved, M. Barborič.

Postojna: D. Dolničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Frid. Ho-

mann, Oton Homann.

Škofja Loka: J. N. Koceli.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino - tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi cerkvene sve-
tilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld.,
iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,

iz tompaka
40, 50 gld.;

obhajilne
svetilnice

iz kositarja
po 2 gld., iz

medenine
po 5, 8, 10 gl.,

pušice z
zvončki

za pobiranje

milosčine, iz

kositarja
po gld. 1-50,

iz medeni-
ne po 5 gld.;

štedilna

železna

ognjišča.

vsaj železnin
tudi razna za

vzidanje.

1154 (1-12)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvo-
nikov prevzema ob enem tesarska dela. 1154 12-3

Denarni promet do 30. sept. 1901:
K 17.006.531.88.

Stanje vlog dné 30. sept. 1901:
K 7.263.956.34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li
njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni
davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do
1. ure.

1034 19

Dunajska borza.

Dne 27. decembra.

Skupni državni dolg v notah	88 95
Skupni državni dolg v srebru	98 90
Avstrijska zlata rentna 4%	118 75
Avstrijska krona rentna 4%, 200 kron	95 95
Ogerska zlata rentna 4%	118 65
Ogerska krona rentna 4%, 200	94 25
Avstro-ogerska bančne delnice, 500 gld.	1594--
Kreditne delnice, 100 gld.	647 50
London vista	239 15
Španski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117 20

20 mark	23 42
20 frankov (napoleonov)	19 03
Italijanski bankovci	93 60
C. kr. cekini	11 30

Dne 27. decembra.

3-3% državne srečke i. 1884, 250 gld.	190 --
5% državne srečke i. 1880, 100 gld.	171 75
Državne srečke i. 1884, 100 gld.	--
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 50
Tisne srečke 4%, 100 gld.	147 50
Dunavske vravnave srečke 5%	265 --

Dunavsko vravnavno posojilo i. 1878	105 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banko 4%	94 60
Priporočne obveznice državne železnice	434 --
južne železnice 3%	318 --
južne železnice 5%	120 --
dolenjskih železnic 4%	--
Kreditne srečke, 100 gld.	403 --
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	500 --
Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.	50 --
Ogerskega	24 --
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	17 30
Rudolfove srečke, 10 gld.	72 --

Savinske srečke, 40 gld.	224 --
St. Genois srečke, 40 gld.	247 --
Waldsteinove srečke, 20 gld.	--
Ljubljanske srečke	73 --
Akcijske anglo-avstrijske banko, 200 gld.	261 --
Akcijske Ferdinandove sav. želez. 1000 gl. st. v.	5580 --
Akcijske tržaškega Lloyd, 500 gld.	871 --
Akcijske južne železnice, 200 gld. st.	74 --
Splošna avstrijska stavbinska družba	145 --
Montanska družba avstr. plan.	395 25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	420 --
Papirnih rubljev 100	252 75

Način in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnica dolniška družba

„M E R C U R“
i. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, i. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče vsocega
obrestovanja pri popolni varnosti

način in prodaja